

A Fővárosi Ítéltábla a Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző: dr. ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (címe) kérelmezőnek, a Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság (3100 Salgótarján, Rákóczi u. 36.) által 2016. február 25-én meghozott 5/2016. (II. 25.) TVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelem folytán indult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla a Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság 5/2016. (II. 25.) TVB számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A kérelmező 2016. február 19-én és 2016. február 20-án kifogást terjesztett elő a s polgármesteri választás párt neve kampányával kapcsolatban, mely kifogást a S Helyi Választási Bizottság (HVB) a 14/2016. (II. 22.) HVB számú határozatával elutasította. A helyi választási bizottság döntése indokolásában – egyebek mellett – rögzítette, hogy a kifogások megfelelnek a szükséges előírásoknak, így azokról a bizottságnak érdemben kellett tárgyalnia, illetve elrendelte azok egyesítését. Rögzítette továbbá, hogy a kifogásoló által mellékelte bizonyítékok egy része elkésett, így a 2016. február 16-a előtti bizonyítékok értékelését a döntése kialakítása során mellőzte. A kifogás érdemét illetően megállapította, hogy a kifogásban sérelmezett, a „párt neve” kampánytevékenysége, illetőleg a kampány során tett választási ígéretei olyan, a véleménynyilvánítás szabadságába tartozó megnyilvánulások, amelyek alkotmányos védelmet élveznek, és amelyek valóságtartalma és megvalósulása semmilyen módon nem bizonyítható. Ezért ez okból a jelölőszervezet jogi felelősségének megállapítása nem lehetséges. Mindezek miatt a sérelmezett kampánytevékenység nem alkalmas a választópolgárok megtévesztésére, és az Alaptörvény C) cikk (2) bekezdésének, a VIII. cikk (3) bekezdésének, valamint a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt alapelv megsértésére, így a kifogást érdemben lefolytatott vizsgálat alapján elutasította, míg a Btk. 305. §-ában megjelölt jogszabálysértést a Ve. 208. §-a alapján érdemben nem vizsgálta.

A kérelmező fellebbezése folytán eljáró Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság (továbbiakban: TVB) a 2016. február 25-én meghozott 5/2016. (II. 25.) TVB számú határozatával a S Helyi Választási Bizottság 14/2016. (II. 22.) HVB számú határozatát helybenhagyta.

A döntése indokolásában megállapította, hogy a kérelmező a két beadvány méltányos, érdemleges elbírálását kérte a Területi Választási Bizottságtól, előadva, hogy a „párt neve” 2014 ősze óta folyamatosnak tekinthető, azonban az ezt igazoló bizonyítékokat a helyi választási bizottság mellőzte az értékelés köréből, és csak a 2016. február 16–20.-a közötti eseményeket értékelte. Úgy vélte, hogy „törvénytelen alapokon álló kampánystratégia” valósul meg, mely súlyosan sérti a választások tisztaságát, rombolja a közéletet.

A TVB határozatában rögzítette, hogy folyamatosan fennálló tevékenység esetén a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani, és mivel az internetes sajtótermék

esetén valamely cikk interneten való közzététele és fenntartása folyamatosan fennálló tevékenységnek minősül, mely tekintetében a jogorvoslati határidő kezdete az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll, vagyis a cikk az interneten még megtalálható, így az internetes hivatkozások közül a 2016. január 9-ét követően fellelhető termékeket figyelembe vette a kérelem elbírálása során.

A Ve. 141. §-ának idézését követően megállapította, hogy a HVB határozatában tévesen zárta ki a 2016. február 16-át megelőzően megjelölt valamennyi internetes hivatkozást döntése köréből, hiszen azok közül a kampányidőszak kezdetétől, 2016. január 9-től elérhetőket figyelembe kellett volna vennie. Utalt arra is, hogy mindez az érdemi döntést nem befolyásolta. A TVB – egyetértve a helyi választási bizottság megállapításaival –, rögzítette, hogy a fellebbezésben sérelmezett kampánytevékenységnek minősített választási ígéretnek olyan, a véleménynyilvánítás szabadságába tartozó megnyilvánulások, melyek alkotmányos védelmet élveznek, és amelyek valóságtartalma és megvalósulása semmilyen módon nem igazolható. Erre figyelemmel megállapította, hogy a sérelmezett kampánytevékenység nem alkalmas a választópolgárok megtévesztésére, valamint a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt választási alapelv megsértésére sem, ezért a fentiek szerint határozott.

A határozat ellen kérelmező terjesztett elő bírósági felülvizsgálati kérelmet, kérve a határozat helyi választási bizottsági határozatra is kiterjedő hatállyal történő hatályon kívül helyezését – helyesen: megváltoztatását – és a kifogásának történő helyt adását, megakadályozva, hogy a párt neve a továbbiakban hatalmi eszközökkel kampányoljon.

Úgy vélte, hogy a kampány során a „párt neve” a kormányzati pozíciót kihasználva, az állami, hivatali és párt szerepeket összemossa, azzal visszaélve, aránytalan kampányelemeket használ. Az állami forrásokat a jelöltjéhez köti, mellyel felülről beavatkozik a helyi autonóm önkormányzati választásokba. Hivatkozása szerint S esetében ez úgy történt, hogy az „o pártvezetők és az országos kormányzati hivatali vezetők” együtt kampányoltak a helyi párt neve jelölt mellett, állítva, hogy egyedül ő a megfelelő polgármester jelölt, mert az állami pénzforrásokhoz a „párt neve” akadálymentes a hozzájárása. Álláspontja szerint az utóbbi időben több helyen is ily módon történt a kampányolás, így a s események egy folyamat részének tekinthetők. A közös kampány több törvényi rendelkezéssel ellentétes, így sérül a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontja, illetőleg c) pontja, de felmerült a hivatali visszaélés bűncselekményének a lehetősége is. Ezen túlmenően a kampány sérti az Alaptörvény VIII. cikk (3) pontját, illetőleg az Alaptörvény C. cikk (1) és (2) pontját.

Utalt arra is, hogy már a 2014. évi őszi önkormányzati választások során hallható volt, hogy a párt neve szervezeteknek és a jelöltjeiknek kész terveik, programjaik vannak, melyhez meghatározott pénzüsszeget is tudnak biztosítani, ha a jelöltet megválasztják, bár ekkor még nem lehetett tudni, hogy a kormány 2015 márciusában elindítja „a MVPT”. A program pályázatait a városoknak, a helyieknek kellett volna közösen az állami szervekkel megvalósítani a demokratikus elvek szerint, és ez esetben a valós helyi problémákat lehetett volna feltárni.

A választási kampányok során a „párt neve” azt kommunikálta, hogy a jelöltjeik könnyebben jutnak forrásokhoz, de ezt kommunikálja a „párt neve” több vezetője is. A forrásszegény városokban a „párt neve jelölt” személyéhez állami szerveken keresztül érvényesülő előnyt kötnek a kampányoló állami vezetők, így a helyi választásokon ennek alkalmazása, a települések függőségének a kihasználása a kampányban nagy aránytalanságot okoz. Mivel pedig az önkormányzati választásokon nem csak pártok indulhatnak, így a kormánypárt torzítja a legalkalmasabb jelölt demokratikus kiválasztását.

A kérelmező bejelentette továbbá, hogy az új választójogi törvény gyakorlatban való alkalmazása során már korábban is adott be kifogásokat, melyek elutasításra kerültek. Hivatkozott arra, hogy Magyarország Alaptörvénye értelmében a kijelölt szerveknek kötelességük a választások tisztasága felett őrködni, és a megválasztott vezető megkapja azt a jogosítványt, hogy a városát képviselje a központi pénzek elosztásakor. Az állam feladata a városoknak a feladatkörük ellátásához elegendő forrás biztosítása, melyet nem lehet szabad véleménynyilvánításnak tekinteni. Ha pedig a „párt neve polgármesterek” részesülnek a központi keretből, akkor politikai diszkrimináció van, ha nem, akkor félrevezetik az embereket, és bizonytalanságot keltenek.

A központi vezetés a forrásoknak nem tulajdonosa, hanem kezelője, így feladata, hogy az pártsemlegesen hasznosuljon. A más politikai nézetekkel való rendelkezés nem lehet akadálya az állammal való együttműködésnek. Az volt az álláspontja, hogy a források elosztása központosítva lett, és

azt pártérdekek határozzák meg, holott a párt közhatalmat közvetlenül nem gyakorolhat. A kormánypárt – véleménye szerint – megválasztása érdekében ezt a nem törvényes előnyt próbálja felhasználni a helyi önkormányzati választásokon is.

A választási bizottságok döntéseinek indokolásait idézve előadta, hogy a választási bizottságok döntései elfogadhatatlanok, jogszabálysértőek, mivel itt nemcsak véleményekről van szó. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat és a kritika szabadságát foglalja magában. Itt az elosztási rendszer működtetői egyrészt tényállítást fogalmaznak meg a saját rendszerükről, másrészt egyértelmű a hatalmi nyomás ténye ezekben a kijelentésekben a választók felé. Az állításoknak a célja, hogy a központi hatalmat felhasználják a helyi önkormányzati választás során, mely a választások tisztaságát sérti.

Állítása alátámasztásaként a csatolt dokumentumokra, az Alaptörvény VII. cikkében foglalt rendelkezésekre, valamint az Alkotmánybíróság határozatára hivatkozott.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A választási eljárásról a 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) rendelkezik, melynek VIII. fejezete tartalmazza a választási kampányra vonatkozó rendelkezéseket, míg az eljárás során érvényesülő alapelveket a törvény 2. §-a rögzíti. A Ve. 141. §-a szerint kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából. A Ve. 2. § (1) bekezdése értelmében a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni többek között a választás tisztaságának megóvása [a) pont] és az esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között [c) pont] alapelveket.

A kampánytevékenység meghatározásából következik, hogy annak korlátjait a Ve. 2. §-ában megfogalmazott alapelvek, illetőleg az Alaptörvény elvárásai jelentik. Ebből következően minden olyan tevékenység megengedett kampánytevékenységnek minősül, ami az alapelveket, illetőleg az Alaptörvény elvárásait nem sérti, vagyis a választási kampány a véleménynyilvánítás szabadsága megnyilvánulásának egyik formája.

Az adott ügyben a kérelmező lényegében arra hivatkozással állította a Ve. (2) bekezdés a) és c) pontjaiban írt alapelvek megsértését, hogy a kormánypárt vezető tisztségviselői, illetve állami alkalmazottak a párt neve által támogatott jelölt népszerűsége mellett érveltek, mellyel álláspontja szerint sérültek az alapelvek, de sérült az Alaptörvény több rendelkezése is.

Mivel azonban – mint arra az 5/2015. (II. 25.) AB határozat indokolása is utalt – a véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a választási kampány során a jelöltek és a jelölő szervezetek által folytatott kampánytevékenységre, így az egyes jelöltek támogatása érdekében történő megnyilvánulás is e körbe tartozik. Mint arra a fent hivatkozott AB határozat is kitért, a választási kampányban tipikusan az egymással versengő jelöltek igyekeznek előnyt szerezni, és választási kampány nélkül a választópolgárok nem, vagy csak komoly nehézségek árán tudnák eldönteni, hogy kire szavazzanak. Így az egyes jelöltet támogató véleménynyilvánítások, interneten közzétett támogató megnyilvánulások nem tekinthetők a Ve. alapelveit, illetve Alaptörvényt sértő cselekedeteknek.

A fentiekre figyelemmel – egyetértve a Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság álláspontjával – a Fővárosi Ítéltábla a felülvizsgálati kérelmet nem találta alaposnak, és a Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság felülvizsgálni kért határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

Az ítéltábla a közigazgatási nemperes eljárás illetékének mértékét – illetékmentességi nyilatkozat hiányában – az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 43. § (7) bekezdése alapján határozta meg, és annak viselésére a kérelmezőt a Pp. 324. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére.

A határozat ellen a jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2016. március 1.

Dr. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

Dr. Katinszky Márta Cecília s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző